Kazan Elia (1909-2003) :)

Americký režisér, producent a dramatik gréckeho pôvodu. Režíroval obľúbené celovečerné filmy aj úspešný hry na Broadwayi.

Po dokončení štúdia na Yaleovej univerzite herec na newyorských scénach, v rokoch 1935-1941 spolurežisér a herec v Group Theatre, v rokoch 1941-44 režisér na Broadwayi. Hral aj v dvoch hollywoodskych filmoch režiséra Anatola Michaila Litvaka *V podmanenom meste* (*City for Conquest*, 1940) a *Nočné blues* (*Blues in the Night*, 1941). Po réžii dvoch dokumentárnych filmov debutoval v hranom filme sociálnou drámou z prostredia chudobnej newyorskej štvrte *V Brooklyne rastie strom* (*A Tree Grows in Brooklyn*, 1945). Do spoločensko-kritickej línie jeho raného obdobia patria aj filmy *Bumerang* (*Boomerang*, 1947), *Dohoda medzi gentlemanmi* (*Gentleman's Agreement*, 1947) a drsný realistický film odsudzujúci gangsterské metódy odborárskych predákov v newyorskom prístave *V prístave* (*On the Waterfront*, 1954). Posledné dva filmy boli vyznamenané okrem iného aj Oscarom za réžiu. Mytologizujúcemu realizmu Johna Steinbecka sa prispôsobil vo filmovej adaptácii románu *Na východ od raja* (*East of Eden*, 1955) s Jamesom Deanom. Svoje najvýznamnejšie dielo 60. rokov nakrútil prevažne v turistických exteriéroch. Autobiograficky ladený príbeh *Amerika, Amerika* (*America, America*, 1964) zobrazuje osudy gréckej rodiny, ktorej najmladší člen unikne tureckej perzekúcii a emigruje do USA, aby čelil tvrdej realite. Podľa vlastného románu z prostredia reklamných manažérov nakrútil film *Tichá dohoda* (*The Arrangement*, 1969) s Kirkom Douglasom a Faye Dunawayovou. Podľa námetu svojho syna Chrisa zobrazil deformáciu ľudských charakterov počas vietnamskej vojny a po nej vo filme *Hostia* (*The Visitors*, 1972). V tom istom roku vydal svoj ďalší román *Vrahovia* (*The Assassins*). Jeho posledným filmom bola adaptácia románu F. S. Fitzgeralda *Posledný magnát* (*The Last Tycoon*, 1976) z hollywoodskeho prostredia 20. rokov s Robertom De Nirom, Robertom Mitchumom a Jeanne Moreauovou. Kazan patrí k významným osobnostiam amerického filmu a divadla. V roku 1947 založil v New Yorku s Lee Strasbergom hereckú školu Actors' Studio, kde pôsobil do roku 1962 ako pedagóg. V 50. rokoch režíroval viaceré úspešné hry na Broadwayi, v roku 1963 v Repertory Theatre of Lincoln Center.

Ocenenia

Oscar

On the Waterfront (réžia), (1955) (+ Zlatý Glóbus); *Džentlmenská dohoda* (réžia), (1948) (+ Zlatý glóbus)

Zlatý Glóbus

America, America (réžia), (1994); *Baby Doll* (réžia), (1957)

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania